

Exkursionsområde Selångersjön

Exkursionen är en extra exkursion som genomförd av enskild eller grupp av elever på egen hand. Exkursionsområdet är strandskogen, stranden och sjön nedanför fotbollsplanerna vid Bergsåkers Folkets hus. Ta bussen mot Bergsåker och kliv av vid kiosken efter järnvägsbron. En del material ska samlas in och tas med till skolan för närmare analys. En gemensam rapport ska författas av varje enskild eller grupp och lämnas in senast en vecka efter avslutade analyser.

Uppgift 1. Vattenundersökningar.

Utrustning: Provflaskor och burkar
Siktskiva för bedömning av vattenfärg och siktdjup
Planktonhåv
Papper och penna

Utförande: Mät vattentemperatur direkt på plats
Ta ett vattenprov i flaska för analyser av mineraler på skolan
Ta ett vattenprov i flaska där korken sätts på under vattnet och där lufttillträde undviks för analys av syrehalt på skolan
Bedöm vattenfärg och siktdjup
Ta planktonprov för närmare analys på skolan

Uppgift 2. Vegetationsanalys av strandskogen.

Utrustning: Floror för fanerogamer och kryptogamer
Plastpåsar för insamling av växtprover
Spade
Papper och penna

Utförande: Mät upp en ruta på 10x10 meter och ta reda på vilka träd och buskar som finns i rutan. Ange täckningsgrad för varje art. Rita två skisser av rutan på ett papper så att det framgår hur träden respektive buskarna bredde ut sig.

Mät upp minst en ruta på 1x1 meter och ta reda på vilka örter, ris, mossor och lavar som finns i rutan. Ange täckningsgrad för varje art. Rita en skiss för varje ruta på ett papper så att det framgår hur växterna bredde ut sig.

Samla in arter som ni inte har kunnat bestämma i fält för närmare analys på skolan.

Undersök även jordprofilen ner till en halvmeters djup (om möjligt). Rita upp den på ett papper och foga till rapporten.

Uppgift 3. Vegetationsanalys stranden.

Utrustning: Floror för fanerogamer och kryptogamer
Plastpåsar för insamling av växtprover

Utförande: Strandprofilen ska utgöra en rak linje vinkelrät mot stranden som löper från en punkt som ligger minst 20 meter upp på land ut till den punkt i sjön där växtligheten upphör. Det är en fördel att lägga linjen i anslutning till naturlig vegetation på land.

Samla in arter som ni inte har kunnat bestämma i fält för närmare analys vid avslutande gemensam samling eller på skolan.

Uppgift 4. Studier av djurlivet kring sjön.

Utrustning: Kikare
Burkar för insamling av smådjur
Bottenhåv (vanligt pastasåll el. dyl.) för smådjur i strandzon
Slaghåv (vanligt pastasåll el. dyl.) för smådjur i lövverk och högvuxen örtvegetation

Utförande: Notera artnamn och förekomst (antal och plats) för alla fåglar ni ser och hör under exkursionen. Sök upp olika miljöer för kartlägga alla arter.

Använd slaghåven till att samla in insekter och andra småkryp som finns i vegetationen. Lägg dem i skilda burkar. Lägg en lapp i varje burk där du skriver var du samlade in krypen.

Använd bottenhåven till att samla in djur som finns i bottenlammet. Lägg dem i skilda burkar och klistra en lapp på burken där du skriver var du samlade in krypen.

Leta efter spår och lämningar efter djur. Anteckna vad du finner och var du fann det.

Rapport

Varje enskild eller exkursionsgrupp skriver en gemensam rapport där alla mätresultat och fynd ska redovisas på ett tydligt och överskådligt sätt.

Till redovisningen ska fogas en analys och diskussion av vad mätresultaten och fynden innebär. Därav ska framgå vilken status den undersökta platserna har, vad gäller t.ex. närings- och ljusstillgång och miljöpåverkan. Jämförelser mellan olika undersökta platser ska göras, och därvid ska förklaras varför olika typer av växter och djur finns på de skilda undersökta platserna.